

Tisztelt Andor László Biztos Úr!

Az Európai Bizottság Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatósága 2012. novemberében megjelentette a növényi szaporítóanyagok forgalmazására vonatkozó jogszabálytervezet új változatát¹, amely számos hatályban lévő rendeletet² hivatott helyettesíteni. A tervezet intézményközi egyeztetése során a Bizottság Környezetvédelmi valamint Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága nem értett egyet a tervezet tartalmával, ezért az európai biztosok testülete 2013. május 6-án szavazással dönt a tervezet jövőjéről.

Az Arche Noah osztrák vetőmag megőrző hálózat kezdeményezésére komoly szakmai tapasztalattal rendelkező európai civil szervezetek, amelyek több százezer európai állampolgárt képviselnek, 2013 folyamán két nyílt levélben³ hívták fel az illetékes európai biztosok figyelmét arra, hogy a jogszabálytervezet jelenlegi változata akadályozza a mezőgazdasági sokféleség bővítését, a fenntartható mezőgazdaság kibontakozását és az élelmezés-biztonságot. A tervezet nem tartja tiszteletben a gazdálkodók mezőgazdasági sokféleséggel kapcsolatos jogait⁴, és nem felel meg a fogyasztók elvárásainak.

Alulírott környezetvédő és mezőgazdasági sokféleséggel foglalkozó szervezetek egyetértünk ezekkel az aggodalomokkal. Úgy látjuk, hogy a jogszabály felülvizsgálatának célkitűzéseivel ellentétben a tervezet jelen formája kockáztatja az élelmezésünk alapját biztosító kultúrnövények sokféleségét és nem szolgálja a közérdeket.

A jogszabálytervezettel kapcsolatban a következő konkrét módosításokra teszünk javaslatot:

A mezőgazdasági sokféleség fejlesztése érdekében:

- A növényfajta fogalom meghatározása foglalja magába azokat a szabadelvirágzású és/vagy tömegszelekcióval kiválogatott populációkat is, melyekre a genetikai egyöntetűség helyett bizonyos mértékű genetikai változatosság jellemző.
- A szabadelvirágzású és szellemi tulajdonjoggal nem levédett növényfajták esetében a fajta bejelentése és vetőmagminta alapján történő minősítése legyen önkéntes alapú.
- Az önkéntes alapú fajtabejelentés „hivatalosan elismert leírás”⁵ alapján vonatkozzon kivétel nélkül az

¹ Draft on plant reproductive materials – Regulation of the European Parliament and of the Council on the production with a view to placing on the market, and placing on the market, of plant reproductive material

² Directive 66/401/EEC, Directive 66/402/EEC, Directive 68/193/EEC, Directive 98/56/EC, Directive 1999/105/EC, Directive 2002/53/EC, Directive 2002/54/EC, Directive 2002/55/EC, Directive 2002/56/EC, Directive 2002/57/EC, Directive 2008/72/EC, Directive 2008/90/EC

³ Stop the loss of agricultural biodiversity now!, February 2013, http://saatgutpolitik.arche-noah.at/files/openletter_lettreouverte_offenerbrief.pdf; April 2013, http://saatgutpolitik.arche-noah.at/files/letter_to_commissioner.pdf

⁴ Nemzetközi FAO Egyezmény a mezőgazdasági és élelmezési célú növényi génforrásokról (ITPGRFA): 6. cikk a fenntartható használatról és 9. cikk a mezőgazdasági termelők jogairól

⁵ A jogszabálytervezetben szereplő hivatalos angol nyelvű kifejezés: officially recognized description

összes fajra és növénynemzetségre a származási régióhoz, vagy a bejelentés időzítéséhez fűződő korlátok nélkül.

A demokrácia és a gazdálkodók jogainak biztosítása érdekében:

- A szaporítóanyagok és vetőmagok cseréje gazdálkodók és magánszemélyek között maradjon a jogszabály hatályán kívül.
- A jogszabály kizárólag a szaporítóanyagok kereskedelmi célú, nagy mennyiségben történő forgalmazására vonatkozzon.
- A fajtabejelentés és a vetőmagvizsgálat közszolgáltatás formájában működjön, és legyen elérhető kisebb szereplők⁶ számára megfizethető áron.

A fogyasztók döntési szabadságának védelme és az átláthatóság érdekében:

- A hatályban lévő (önkéntes alapú vagy kötelező) fajtabejelentéssel kapcsolatos, növényegészségügyi és minősítési követelmények ne hozzák hátrányos helyzetbe a szabadelvirágzású, valamint az ökológiai gazdálkodás céljára vagy speciális helyi feltételekhez nemesített fajták vetőmagját.
- Mikro- és kisvállalkozásokra valamint egyéb kisebb szereplőkre minimális címkézési követelmények vonatkozzanak amennyiben nem génmódosított vagy szellemi tulajdonjoggal (fajtaoltalommal vagy szabadalommal) levédett vetőmagot forgalmaznak.
- A fajtajegyzékbe felvett növényfajták előállításánál alkalmazott nemesítési módszerek és vonatkozó szellemi tulajdonjogok legyenek nyilvánosan hozzáférhető közérdekű információk.

Levelünkkel Önhöz fordulunk bízva abban, hogy a 2013. május 6.-i szavazás alkalmával nem fogadja el a jogszabálytervezet aktuális változatát, és hivatalos hatáskörében mindent megtesz annak érdekében, hogy mielőbb egy olyan módosított jogszabály szülessen, amely a sokféleséget és a közérdeket szolgálja! Európa most Önökre figyel!

Budapest, 2013. április 29.

Aláíró szervezetek:

Banya-Tanya Alapítvány
Bese Természetvédelmi Egyesület
Greenpeace Magyarország
Klímabarát Települések Szövetsége
Közép-dunántúli Biokultúra Egyesület
Magyar Biokultúra Szövetség
Magyar Természetvédők Szövetsége
Öko-forrás Közhasznú Alapítvány
Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület
Vackor Környezet- és Természetvédelmi Egyesület
Védegylet Egyesület

⁶ A jogszabálytervezetben szereplő hivatalos angol nyelvű kifejezés: operator. A fogalom mindazokra a természetes és jogi személyekre vonatkozik, akik a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos alábbi tevékenységek közül legalább az egyiket hivatásszerűen végzik: szaporítás, termesztés, nemesítés, fajtafenntartás, megőrzése vagy egyéb szolgáltatást nyújtanak, beleértve a tárolást és forgalomba hozatalt.